
Aan: College van Bestuur
Van: Lijst Calimero
Dagtekening: 4 juni 2014
Betreft: Notitie Lijst Calimero: Let's break that bubble now!

Let's break that Bubble now!

Een pleidooi om mentorprogramma's meer prioriteit te geven aan de RUG om zo de internationale student beter op weg te helpen

Inhoud

- I) Pleidooi voor een mentorprogramma
 - I.1. Doel van mentorprogramma's
 - I.2. Mentorprogramma's aan de RUG
 - I.3. ESN als centrale voorziening
- II) Adviezen Lijst Calimero
 - II.1. Laat het mentorprogramma van ESN de centrale voorziening zijn
 - II.2. Promoot het mentorprogramma onder Nederlandse studenten
 - II.3. Breng mentor en mentee al in een vroeger stadium in aanraking met elkaar
 - II.4. Verbeter het integratie aspect van het mentorprogramma
- III) Tot slot

Inleiding

Toen de universiteit in 1614 haar deuren opende, duurde het weken om de Oceaan over te steken. Vervolgens kwam je terecht in een wereld waar indianen tegen de Spanjaarden streden. Vandaag de dag ben je met de 8 uur durende trans-Atlantische vlucht in het centrum van de Amerikaanse academische wereld waar op diverse vlakken partnerships worden aangegaan, ten gunste van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

Het is verstandig dat de Rijksuniversiteit Groningen (hierna RUG) fors inzet op internationalisering. Het aantrekken van buitenlandse studenten is hiervan een belangrijk onderdeel. Waar de reistijd de afgelopen eeuwen is geminimaliseerd, geldt dit niet voor cultuurverschillen. Internationale studenten hebben, als ze in Groningen terecht komen, vaak moeite om mee te lopen in het dagelijkse leven van de Groningse student.

Het gebrek aan een internationale houding van Nederlandse studenten en de taalbarrière zijn hierbij belangrijke oorzaken. Om een duurzame band op te bouwen met Nederland en Nederlandse studenten te leren om samen te werken in een internationaal en intercultureel team, is het nodig om die 'bubble of isolation', waarin internationale studenten alleen met mensen uit hun eigen land van herkomst omgaan, te doorbreken. Er zijn veel succesvolle voorbeelden van mentorprogramma's (ook wel buddy programma's genoemd) die bijdragen aan de integratie tussen internationale en Nederlandse studenten. Lijst Calimero is van mening dat de RUG hierop met haar internationale ambities niet achter mag blijven. Vandaar ook dit pleidooi om mentorprogramma's meer prioriteit te geven binnen de internationale community die de RUG wil worden.

Er is nu al een aantal succesvolle mentorprogramma's, maar de capaciteit in de vorm van aantallen mentoren binnen deze programma's is te beperkt om te voorzien in de behoefte van de grote groep internationale studenten die in Groningen studeert. Lijst Calimero wil één centraal mentorprogramma creëren waarin met een gezamenlijke inspanning extra mentoren geworven kunnen worden en er een wisselwerking tussen verschillende programma's kan ontstaan. Het mentorprogramma dat de studentenfaciliteit Erasmus Student Network (hierna ESN) op dit moment al faciliteert, wordt hierin als leidraad genomen. Het is immers in het belang van de internationale student - maar ook zeker van de RUG - dat iedere student zich welkom voelt in Groningen. We zijn er aan toe: let's break that bubble now!

I. Pleidooi voor een mentorprogramma

I.1 Doel van mentorprogramma's

In een mentorprogramma wordt een internationale student gekoppeld aan een Nederlandse student of een internationale student die Groningen al goed kent. Deze koppeling heeft twee doelen. Ten eerste is het voor internationale studenten lastig om op eigen houtje wegwijs te worden in Groningen en het reilen en zeilen van de universiteit meteen te begrijpen. Dit leidt er vaak toe dat internationale studenten verdwaald raken op straat en in het oerwoud van de organisatie. Door het mentorcontact krijgen internationale studenten vanaf het eerste moment praktische informatie van hun mentor en maken hen op deze manier meteen vertrouwd met de stad en de universiteit. Mochten er in een later stadium nog problemen zijn, dan weet de student dat hij/zij altijd bij de mentor terecht kan voor vragen.

Ten tweede blijkt het voor internationale studenten die naar Groningen komen vaak moeilijk om in contact te komen met Nederlandse studenten. Andersom is het voor Nederlandse studenten vaak voor de hand liggend om met Nederlandse studenten om te gaan en niet met internationale studenten. Er is in geen van beide gevallen sprake van onwil. Het mentorsysteem biedt een uitstekende mogelijkheid om dit probleem aan te pakken. Na de eerste kennismaking krijgen de mentor en de internationale student (mentee) een band met elkaar door bijvoorbeeld met elkaar te eten, sporten of studeren. Daarbij moet contact ontstaan tussen de internationale student en studenten uit de (Nederlandse) sociale kring van de mentor. Dit alles bevordert de inclusie tussen de Nederlandse en internationale student en onder Nederlandse studenten ontstaat een meer internationale houding. Daarnaast leren ze veel andere studenten kennen door het grote netwerk van ESN.

I.2 Mentorprogramma's aan de RUG

Op dit moment bestaan bij enkele opleidingen en verenigingen aan de RUG al mentorprogramma's. De uitvoering verschilt echter: sommige opleidingen kiezen ervoor om naast studenten, ook hun docenten te koppelen aan een internationale student; bij andere opleidingen wordt het mentorsysteem opgepakt door de studieverenigingen. Nog lang niet elke Engelstalige opleiding biedt echter zo'n programma aan. Ook zijn de aangeboden programma's niet altijd succesvol. Er is behoefte aan een centrale faciliteit waar studenten van deze opleidingen bij terecht kunnen.

I.3 ESN als centrale voorziening

Lijst Calimero pleit ervoor dat het niet aan het toeval wordt overgelaten of een student bij een opleiding terecht komt waar een mentorprogramma bestaat, maar dat elke internationale student gekoppeld kan worden aan een Nederlandse mentor. ESN is bij uitstek de faciliteit van de RUG die sociaal contact en

praktische informatie voor internationale studenten met elkaar combineert, en ESN matcht op dit moment de meeste studenten aan de RUG. In het eerste semester van 2013-2014 zijn zo'n 350 internationale studenten gekoppeld aan een Nederlandse mentor met het mentorprogramma van ESN. Er hadden zich voor die periode slechts 144 studenten aangemeld voor het mentorschap. Door de grote hoeveelheid deelnemers aan de faciliteit van ESN, lijkt het een logische keuze om het programma te verbeteren en uit te breiden.

De huidige procedure van het benaderen en matchen van de mentoren en mentee bestaat uit drie stappen:

1. Apply for a mentor: Er wordt een wervingsmail gestuurd vanuit de International Offices van alle faculteiten naar studenten van de RUG *die in het buitenland zijn geweest*. De geadresseerden worden verwezen naar een formulier op de ESN-website waarop ze zich aan kunnen melden voor het mentorschap. Elke mentor ontvangt een boekje met informatie en is er een informatiebijeenkomst waar alles uitgelegd wordt. Als waardering voor je inzet krijg je een ESN-pas om deel te kunnen nemen aan ESN-activiteiten en kortingen te ontvangen in meerdere kroegen en restaurants.
2. Look for a mentor: Internationale studenten ontvangen vóór aankomst in Nederland een e-mail van ESN via de International Office van de desbetreffende faculteit met daarin informatie over het mentorprogramma. Vervolgens worden zij verwezen naar de ESN-website waarop ze zich kunnen aanmelden via een formulier.
3. Match: De Mentor & Integration Committee (MIC) van ESN matcht de internationale student aan een mentor van dezelfde faculteit en stuurt een bericht naar beide partijen dat ze contact met elkaar kunnen zoeken met vermelding van contactgegevens. Iedere maand wordt er een integratie-activiteit georganiseerd.

II. Aanbevelingen van lijst Calimero

De aanbevelingen uit de notitie kunnen naast projecten als the International Classroom en de nieuwe Language Policy from Task Force worden geïmplementeerd. De adviezen zijn in lijn met de missie en visie van de RUG omtrent internationalisering en het actieplan van de overheid 'Make it in the Netherlands'.

II.1 Creëer een wisselwerking tussen decentrale mentorprogramma's en een centraal mentorprogramma

Het is wenselijk om als RUG in te zetten op één centraal mentorprogramma en deze te perfectioneren tot een centraal mentorsysteem waar opleidingen zich bij aan kunnen sluiten. Het moet voor opleidingen altijd mogelijk blijven het eigen systeem te handhaven. Daartoe moet het gesprek worden gevoerd met alle huidige programma's of ze afzonderlijk willen blijven bestaan, of dat ze zich willen aansluiten bij het centrale programma. Waar nog geen mentorprogramma is, kunnen internationale en Nederlandse studenten zich bij het centrale mentorprogramma aansluiten. Daarnaast kunnen studiestartgroepen of studiesuccesgroepen een rol spelen in het mentorprogramma, zodat de link tussen integratie in Groningen en de studie aan de RUG wordt gelegd en benadrukt.

II.2 Promoot het mentorprogramma onder Nederlandse studenten

De werving van mentoren is op dit moment het grootste struikelblok. De verwachting is dat wanneer de bekendheid van het mentorprogramma vergroot wordt, het programma fors kan groeien en daarmee meer internationale studenten kan matchen. De betrokkenheid van Nederlandse studenten is dus essentieel. Het College kan in de werving een belangrijke rol spelen door via diverse kanalen te communiceren met alle studenten van de RUG. Lijst Calimero stelt vijf manieren voor om de zichtbaarheid van het programma onder Nederlandse studenten te vergroten en het belang van het programma te benadrukken.

Ten eerste vragen wij de rector een mail te sturen aan *alle* studenten met het verzoek om mentor te worden. In deze mail dient benadrukt te worden wat de voordelen zijn van een mentorschap voor de Nederlandse studenten. Ten tweede kan een bericht geplaatst worden op Nestor en/of MyUniversity. Ten derde kan op de website van de RUG aandacht worden besteed aan het mentorschap. Ten vierde kan de RUG, faculteiten stimuleren om tijdens de introductiedagen van de studie het bestaan van het mentorprogramma's al bij studenten onder de aandacht te brengen. Tot slot zou het mentorprogramma beter gepromoot moeten worden op facultair niveau. Een veelgehoorde klacht van mentorprogramma's die studieverenigingen op proberen te zetten is dat zij zelf niet genoeg capaciteit hebben om dit te organiseren. Een betere communicatie en wisselwerking tussen de opleidingen en de studieverenigingen

zou dit probleem kunnen verkleinen. Waar al een mentorprogramma georganiseerd wordt, dienen best practices uitgewisseld te worden.

II.3 Breng mentor en mentee al in een eerder stadium in aanraking met elkaar

Wanneer een internationale student zich aanmeldt voor onze universiteit, moet er een mogelijkheid zijn om aan te vinken of je een mentor wilt of niet. Zo kunnen mensen nog eerder gekoppeld worden en worden meer studenten die een mentor nodig hebben, bereikt.

Het is daarnaast aan te raden om het mentorprogramma te betrekken bij de nieuwe e-learning projecten van het Talencentrum omtrent kennismaking met de stad Groningen en de Nederlandse cultuur. Er zou hierbij bijvoorbeeld een chatfunctie toegevoegd kunnen worden waarmee internationale studenten alvast kennis kunnen maken met hun mentor.

II.4 Verbeter het integratie aspect van het mentorprogramma

Binnen het bestaande programma is veel ruimte voor vrije invulling. ESN worstelt met de vraag hoe optimale integratie en praktische hulp tussen de mentor en internationale student maximaal gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast komt het op dit moment niet vaak voor dat mentoren zich aanmelden om een mentor te worden voor meerdere semesters.

Met behulp van evaluaties zoekt ESN naar methoden om deze problemen aan te pakken. In RUG-verband kan het International Classroom Project hierbij uitkomst bieden. Door een samenwerking aan te gaan met ESN kan dit project een schakel zijn tussen hen en de faculteiten. Naast de capaciteit, wordt ook de inhoud verbeterd. Daarnaast kan samenwerking gezocht van andere universiteiten die al een mentorsysteem hebben om kennis uit te wisselen.

III. Tot slot

Met de ambities van de RUG op het gebied van internationalisering kan de universiteit volgens Lijst Calimero verder kijken naar mogelijkheden om internationale studenten praktisch te ondersteunen en de sociale integratie tussen Nederlandse en internationale studenten op gang te brengen. Dit kan gebeuren naast de andere projecten die de RUG op dit moment al is gestart.

Voor internationale (*fee paying*) studenten is de keuze om een opleiding in Groningen te gaan volgen een weloverwogen en grote stap, zowel op financieel als cultureel en sociaal gebied. Hier hoort dan ook een juiste ondersteuning bij. In een gezamenlijke beleidsnotitie van het OCW en het VSNU 'Internationale mobiliteit in het wetenschappelijk onderwijs' wordt bepleit dat als we de reputatie van het Nederlandse hoger onderwijs hoog willen houden, we ook de juiste diensten aan moeten bieden aan internationale studenten¹. Naast taal, huisvesting en medezeggenschap maken sociale netwerken volgens het OCW en het VSNU ook een onderdeel uit van deze voorziening.

Ondersteuning van sociale netwerken verdient volgens Lijst Calimero meer prioriteit. ESN heeft op dit moment al een mentorprogramma dat op centraal en decentraal niveau betere integratie bevordert door in te spelen op de praktische zaken waar een internationale student tegenaan loopt en studenten op sociaal gebied in contact met elkaar te brengen. Het is nu zaak een dergelijk programma uit te bouwen naar een centrale RUG-faciliteit.

Daartoe moeten alle Nederlandse studenten bekend zijn met de mentorprogramma's waarvoor ze zich als mentor op kunnen geven: dit is vooralsnog de belangrijkste bottleneck in de organisatie van het programma. Daarnaast kan de het programma succesvoller worden wanneer mentor en mentee eerder contact hebben en hiertoe dient aansluiting gezocht te worden bij eventuele online kennismakingen met de stad Groningen die het Talencentrum op dit moment ontwikkeld. Ook moeten alle opleidingen van de verschillende faculteiten bekend zijn met de centrale voorziening, en zich er al dan niet bij aansluiten. Tot slot kan samenwerking worden gezocht met het International Classroom Project, waardoor het programma in het onderwijs ingebed wordt.

Er zijn genoeg mogelijkheden voorhanden om dit probleem met beide handen aan te pakken. Door een centraal programma goed te ondersteunen en daarnaast op decentraal niveau het gesprek over het belang van het mentorprogramma als aanvulling op de International Classroom aan te gaan, kan de RUG

¹ OCW-VSNU, Internationale mobiliteit in het wetenschappelijk onderwijs, 9 mei 2012, pag. 5.

een voorloper worden op het gebied van integratie tussen Nederlandse en Internationale studenten: let's break that bubble now!

Lijst Calimero

Fractie 2013/2014

Wytse Valkema

Hannelore Vanderveen

Wieteke Smit

Tobias Grond

Charlotte van Woerden
